

Strasbourg, 24. april 2024

Spoštovani,

na današnjem popoldanskem glasovanju je Evropski parlament v prvi obravnavi sprejel Uredbo o evropski statistiki o prebivalstvu in stanovanjih, ki jo je kot glavna poročevalka oblikovala evropska poslanka Irena Joveva (Renew Europe/Gibanje Svoboda). V nadaljevanju vam pošiljamo njeno izjavo:

“Statistika je tema, ki je zaradi svoje tehnične narave velikokrat spregledana kot pomembna tema. Pa je v resnici še kako. Toda ta spregledanost se je žal pokazala tudi pri vidiku neupravičenega pomanjkanja politične prepoznavnosti v času medinstitucionalnih poganjanj o uredbi. Pri oblikovanju uredbe pa sem medtem kot glavna poročevalka zasledovala jasen cilj: vsak človek šteje, zato moramo prešteti vsakogar. Temu sledi tudi danes sprejeto stališče, v katerega smo vključili poseben poudarek na ranljive in težko dosegljive skupine, ki so prepogosto spregledane. Poenotenje definicije prebivalstva, vključno z definicijo populacijske osnove, bo omogočila resnično primerljivost podatkov med državami članicami, ki je ključna za oblikovanje z dokazi podprtih zakonodajnih predlogov in političnih smernic. Poudariti moram, da je Slovenija pri tem vodilna, saj mammo definicijo prebivalstva, kot jo predvideva uredba, uveljavljeno že 30 let. Resničen pomen statistike pa predstavlja dejstvo, da bomo na podlagi boljših, pravočasnih in pogostejših podatkov lahko ustvarili kvalitetnejše politike, ki bodo koristile vsem državljanom in državljanom.“

Ozadje:

Nova uredba, ki bo združila tri aktualne pravne akte, bo na ravni Unije vzpostavila nov okvir za pridobivanje evropske statistike prebivalstva in stanovanj. Glavni cilj je doseči poenoteno definicijo prebivalstva, poimenovano “populacijska osnova”, ki se sedaj med državami članicami razlikuje. Neenotna definicija namreč onemogoča resnično primerljivost podatkov na evropski ravni.

Nadalje uredba stremi k izboljšanju pravočasnosti, zanesljivosti in ustreznosti statistike evropskega prebivalstva, ki je bistvenega pomena tako za oblikovanje zakonodaje, stališč in akcijskih načrtov kot tudi za ocenjevanje učinka sprejetih politik v praksi. Izredno pomembno vlogo ima tudi pri delovanju institucij, saj se na podlagi podatkov o prebivalstvu določa glasovanje s kvalificirano večino v Svetu in predstavlja osnovo za določanje števila sedežev v Evropskem parlamentu.

V času, ko se Evropska unija sooča s številnimi krizami, je dostop do pravočasnih podatkov ključnega pomena. V času Brexita recimo se je zgodilo veliko preseljevanje znotraj Unije, podatkov o resnični količini pa zaradi pomanjkljivega zakonodajnega okvira na evropski ravni nismo imeli. Soočali smo se tudi s pandemijo, naslavljamo podnebne spremembe, slediti moramo migracijskim trendom, tako z vidika vstopa v EU kot migracijam znotraj nje, nenazadnje pa smo tudi v procesu digitalne preobrazbe. Za naslavljanje vseh teh dejavnikov potrebujemo dostop do pravočasnih in primerljivih podatkov. Besedilo predloga komisije, ki je bilo že v osnovi dobro zastavljeno, smo še dodatno okrepili z vključitvijo ranljivih in težko dosegljivih skupin, kot so brezdomci, osebe, ki prebivajo v ustanovah (npr. vojaških ustanovah,

zavodih za prestajanje kazni, dijaških ali študentskih domovih, bolnišnicah, domovih za ostarele ...). Poudarili smo tudi pomen razčlenitve zbranih podatkov, predvsem glede na spol, ki vključuje tudi možnost izbire tretjega spola, ter glede na starost, državljanstvo, socialno-ekonomski status in invalidnost, ko bodo za to razvite nove, ustrezne metode.

V besedilu smo v ospredje postavili uporabo upravnih virov in evidenc za zbiranje, pri tem pa vseeno jasno izpostavili potrebo po dopolnjevanju in izboljševanju teh, če se tako izkaže. Državnim statističnim uradom bo za izboljševanje vzpostavljenih sistemov in iskanje novih virov namenjena ustrezna finančna pomoč iz proračuna Unije ter strokovna podpora iz Evropskega instrumenta za tehnično podporo. V ospredje smo postavili tudi zbiranje podatkov o ključnih evropskih političnih smernicah, kot so energetska učinkovitost stavb, kazalniki uresničevanja zelenega dogovora, evropskega stebra socialnih pravic in evropskega jamstva za otroke.

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva

Irena Joveva
poslanka Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si